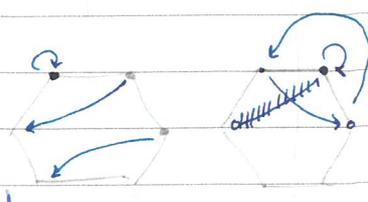
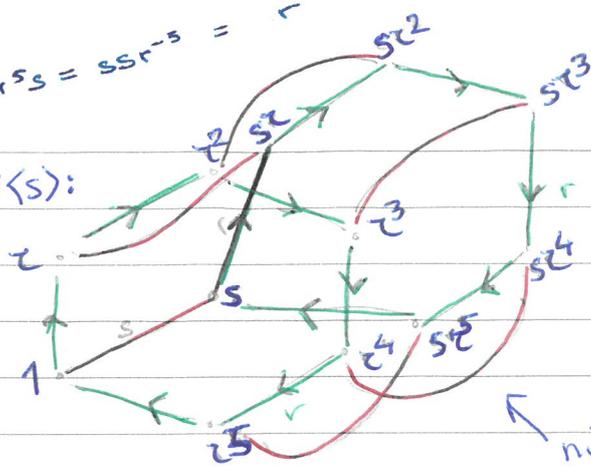

$$r^n s = s r^{n-1} = r^{n-1} s$$

$$s r s = s s r^{-1} = r$$

ind. $s r^n = r^{-1} s r^{n-1} s$
 $= r^{-1} r^{-(n-1)} s = r^{-n} s$
 $(s r)^2 = 1 \Rightarrow s r = r^{-1} s^{-1} = r^{-1} s$

Dit is $\langle r \rangle \times \langle s \rangle$:
 want de groep is commutatief

niet D_6 !

2 VRIJE GROEPEN

def neem een verzameling S van symbolen, geheten een alfabet. Voor $s \in S$ maken we ook het symbool s^{-1} , de "formele inverse" van s , en we noteren $S^{-1} = \{s^{-1} \mid s \in S\}$. verder $S^{\pm} = S \cup S^{-1}$, dus $S \cap S^{-1} = \emptyset$ in h.b.

we noemen een rij $s_1 \dots s_k$ van $k \in \mathbb{N}$ symbolen uit $S^{\pm}$, schrijf $w = s_1 \dots s_k$, $s_i \in S^{\pm}$, een woord en noemen de lengte $|w|$ van w : k .

Het lege woord $\emptyset$ is het woord met 0 symbolen.
 $S^* := \{\text{woorden over } S\}$

def twee woorden w, v heten equivalent, $w \sim v$, als ze in elkaar getransformeerd kunnen worden door een eindig aantal inserts / deletes van subwoorden van de vorm ss^{-1} , $s \in S$, of $s^{-1}s$.

dit is een equivalentierelatie. We kunnen een bin. op. op $S^*/\sim$ definiëren door $[w] \cdot [v] := [wv]$ te zetten waarbij $wv \in S^*$ de concatenatie van w en v is. Problem:

- aantonen dat dit welgedefinieerd is; daarna
- aantonen dat dit associatief is. (dat is makkelijker want concatenatie is dat ook (met inductie naar woordlengte))
- het kan ook anders, geïnspireerd op Cayley graaf.

2.2

St. Elke equivalentieklasse $[w]$, $w \in S^*$, bevat een uniek "gereduceerd woord"

def een gereduceerd woord $w \in S^*$ is een woord waarin geen deelwoorden van de vorm ss^{-1} of $s^{-1}s$ voorkomen, $s \in S$

bew neem w en haal alle deelwoorden $s^{-1}s$ of ss^{-1} eruit. Dit is een eindig proces, want w maakt men elke keer klein en dus houdt men een kortste woord $v \neq \emptyset$ over. Dit woord $v \sim w$ per definitie. $\Rightarrow$ existentie van v .

Uniciteit: stel $u \in [w]$ is ook gereduceerd. Dan kunnen we u en v in elkaar transformeren in eindig aantal inserts / deletes van $s^{-1}s$ of ss^{-1} , $s \in S$

in het pad $u \xrightarrow{=} u_1 \rightarrow u_2 \rightarrow \dots \xrightarrow{=} u_n \xrightarrow{=} v$, waarbij elke $u_i \rightarrow u_{i+1}$ een delete/insertie heeft, en we aannemen dat $\sum_{i=1}^n |u_i|$ minimaal is over alle mogelijke paden $u \rightarrow \dots \xrightarrow{i=1} v$, moet de eerste laatste stap een delete en de laatste eerste een insertie zijn dus $|u_i|$ neemt een lokaal maximum aan voor een $1 < i < n$. $w_{i-1} \rightarrow w_i \rightarrow w_{i+1}$ door eerst een ss^{-1} te inserten en vervolgens een tt^{-1} te deleten, $s, t \in S^\pm$.

$\Rightarrow$ 1) $tt^{-1}ss^{-1}$ identiek en zelfde positie dan kunnen we $w_{i-1} = w_{i+1}$ en w_{i-1}, w_i geheel weglaten $\Rightarrow \sum |w_i|$ niet minimaal.

2.4 De Cayleygraaf $\Gamma = \Gamma(F(S), S)$ voor
St F de vrije groep over S , is een boom.

Bew. Het is duidelijk dat elke Cayleygraaf samenhangend is want $\forall g \in V(\Gamma)$ heeft een product van voortbrengers in S en dat geeft een pad naar g vanuit e .

Echter is het nu ook aan te tonen dat Γ geen cycli bevat. Laat Γ zijn circuit van $s_i^{\pm} \in S$ bevatten, waarbij s_i^{-} aanduidt dat lijn $s_i \in E(\Gamma)$ in omgekeerde oriëntatie $\bar{s}$ bewandeld wordt. noteer $w = s_1^{\pm} \dots s_k^{\pm}$

Eenzijds bevat $[w]$ als het unieke gereduceerde woord het lege woord, dus $[w] = [\emptyset] = e$ dus w is één enkel punt en dus geen circuit. $\square$

Wanneer men machten van een gereduceerd woord neemt en deze uitschijft als gereduceerd woord, kan het woord alleen korter worden als $w = s_1 \dots s_k$ en $s_1 = s_k^{-1}$

def wanneer $s_i \neq s_k^{-1}$ dan is w^m $m \in \mathbb{N}$ gereduceerd. Dan heet w cyclisch gereduceerd.

Dere terminologie omdat elke cyclische shift $s_i s_{i+1} \dots s_k s_1 \dots s_{i-1}$ $1 \leq i \leq k$ ook weer gereduceerd is

Anders, als $s_i = s_k^{-1}$, dan $w = s_i \hat{w} s_i^{-1}$ en dus $w^n = s_i \hat{w}^n s_i^{-1}$ waar $\hat{w}^n$ misschien gereduceerd is.

Omdat we dit willen structureren, schrijf $w = u \hat{w} u^{-1}$ voor u , woord en $\hat{w}$ cyclisch gereduceerd, w gereduceerd

prop deze notatie is uniek, want als $w = v \hat{x} v^{-1}$ voor $\hat{x}$ cyclisch gereduceerd, dan is v even lang als u want als één langer is dan is $\hat{x}$ of $\hat{w}$ juist niet cyclisch gereduceerd: en v is dus zo lang mogelijk dat $v = s_1 \dots s_\ell$ en $w = s_1 \dots s_\ell \hat{x} s_\ell^{-1} \dots s_1^{-1}$.
Hieruit zien we ook $2\ell < k$ als $w = s_1 \dots s_k$.

St 2.5 $F(S)$ is torsie-vrij, dwz er zijn geen elementen van eindige orde behalve e .

Bew. Zij $[w] \in F(S)$, en neem zwa w gereduceerd. Dan schrijf $w = u \hat{w} u^{-1}$ voor $\hat{w}$ cyclisch gereduceerd. Er volgt $w^n = u \hat{w}^n u^{-1}$ en dit is een gereduceerd woord. Dus als $[w] \neq e$ dan $w \neq \emptyset$ dus $\hat{w} \neq \emptyset$ dus $|w^n| > |w| > 0$ dus $w^n \neq \emptyset$ en is gereduceerd, dus $w^n \notin [\emptyset] \Rightarrow [w]^n \neq e \quad \forall n \geq 0$ $\square$

2.6 St $g, h \in F(S) = F$ vrije groep over S . Dan
 $gh = hg \iff g = x^m, h = x^n$ voor $x \in F, m, n \in \mathbb{Z}$

Bew. $\Leftarrow$ is triviaal $gh = x^m x^n = x^{m+n} = x^{n+m} = hg$ alle groepen.
 $\Rightarrow$:

neem g, h gereduceerd. Dan met inductie op $|g| + |h|$ (≥ 0):

B $|g| + |h| \leq 1 \Rightarrow$ dan $g = \emptyset$ of $h = \emptyset$ dus $gh = g\emptyset = \emptyset g = hg$
 $g = g, h = g^0$ of $g = h^0, h = h$ of $gh = eh = he = hg$.

is stel het geldt voor $|g| + |h| < k$.
 Dan neem g, h met $gh = hg$ en $|g| + |h| = k$

schrijf gh en hg als gereduceerde woorden:
 dus $g = s_1 \dots s_k$ gereduceerd $s_i \in S$
 $h = t_1 \dots t_\ell$ gereduceerd $t_i \in S$

dan $gh = s_1 \dots s_{k-r} t_{r+1} \dots t_\ell$ waarbij s_k tegen t_1 cancelt als $s_k = t_1^{-1}, \dots, s_{k-r+1}$ tegen t_r .
 neem dus dat $s_1 \dots s_{k-r} t_{r+1} \dots t_\ell$ gereduceerd is.

Nu schrijven we hg ook zo: $hg = t_1 \dots t_{\ell-p} s_{p+1} \dots s_k$

merk echter op dat $[hg] = [gh]$ en deze equivalentieklassen bevallen slechts één uniek gereduceerd woord, dus

$s_1 \dots s_{k-r} t_{r+1} \dots t_\ell = t_1 \dots t_{\ell-p} s_{p+1} \dots s_k$ als gereduceerde woorden, en dus $r = p$ want ze zijn i.h.b. even lang!

er "valt nu $2r$ lengte weg" aan letters. We onderscheiden die gevallen voor r :

- $r=0$: dan is gh gereduceerd als concatenatie
 dus $s_1 \dots s_k t_1 \dots t_\ell$ en $t_1 \dots t_\ell s_1 \dots s_k$ zijn gereduceerd.

In dat geval zijn ze gelijk als woorden want
 $[gh] = [hg]$ en deze klassen hebben als uniek gereduceerd
 woord $s_1 \dots s_k t_1 \dots t_\ell$ en $t_1 \dots t_\ell s_1 \dots s_k$

neem z.v.w. dat $k \leq \ell$. Dan is $s_1 \dots s_k$ een
 "initial segment" van $t_1 \dots t_\ell$. Dus $h = gu$

voor $u = t_{k+1} \dots t_\ell$ gereduceerd

$\Rightarrow gh = hg$ wordt $g^2 u = gug$
 wordt $gu = ug$ dus u en
 g commuteren. Maar $|g| + |u| < |g| + |h|$, met

IH volgt: $g = x^m, u = x^n$. Dus $h = gu = x^m x^n = x^{m+n}$
 en dit was te bewijzen

- $r=l$: ~~dan is $[gh] \ni t_{r+1} \dots t_\ell$ en $t_{r+1} \dots t_\ell$
 is gereduceerd want h is dat.
 tevens ~~$t_1 \dots t_{\ell-r} \in [hg] = [gh]$~~
 dus ~~$t_1 \dots t_{\ell-r} = t_{r+1} \dots t_\ell$ als gereduceerde
 woorden~~~~

g wordt volledig uitgedoofd door het
 voorste deel van h dus $h = g^{-1}u$ als gereduceerde
 woorden. Tevens $h = ug^{-1}$ als gereduceerde
 woorden $\Rightarrow gh = hg$ geeft $u = g^{-1}ug$
 dus $gu = ug$ en $|g| + |u| < |g| + |h|$ dus we
 zien weer $g = x^n, u = x^m$ dus $h = x^{m-n}$.

- $r < \ell, r > 0$: Gedeeltelijke cancellatie: we vergelijken
 de gereduceerde woorden en vinden

$s_1 = t_1, \dots, t_r = s_k$ en $s_k = t_1^{-1}$ en $t_\ell = s_1^{-1}$
 vanwege cancellatie $\rightarrow$ dus $g = s_1 g' s_1^{-1}, h = s_k h' s_k^{-1}$
 voor g', h' gereduceerd.

vanwege $gh = hg$ geldt dus $s_1 g^3 h^2 s_1^{-1} = s_1 h^2 g^3 s_1^{-1}$
als gereduceerde woorden, dus $g^3 h^2 = h^2 g^3$ en ook
als gereduceerde woorden, met $|g^3| + |h^2| < |g^4| + |h|$
 $\Rightarrow g^3 = x^n, h^2 = x^m$ en dus $g = s_1 x^n s_1^{-1}, h = s_1 x^m s_1^{-1}$.
maar $s_1 x^n s_1^{-1} = (s_1 x s_1^{-1})^n, s_1 x^m s_1^{-1} = (s_1 x s_1^{-1})^m$
dus $g = y^n, h = y^m$ voor $y = s_1 x s_1^{-1} \in F$ □

2.2 UNIVERSELE EIGENSCHAP VAN VRIJE GROEPEN.

2.7 Zij $F = F(S)$ de vrije groep over S en zij G een groep en $\varphi: S \rightarrow G$ een afbeelding.
Dan is er een unieke homomorfisme $\varphi^*: F(S) \rightarrow G$ dat φ uitbreidt.

Bew Aangezien $F(S)$ wordt voortgebracht door $S \subseteq F$ is er hoogstens één φ^* die φ uitbreidt, want een homomorfisme wordt vastgelegd door zijn waarden op de voortbrengers.

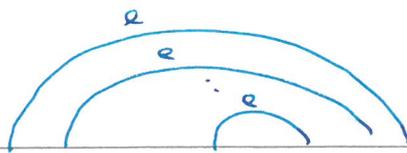
$$\text{en } \varphi^*(s_i^{-1}) = \varphi(s_i)^{-1} \text{ voor } s_i \in S$$

Existentie: definieer $\varphi^*(g) = \varphi(s_1^{\pm}) \cdots \varphi(s_k^{\pm}) \in G$
waarsbij $g = s_1^{\pm} \cdots s_k^{\pm}$ als gereduceerd woord.
Ten eerste is deze definitie niet afhankelijk van een keuze van $s_1^{\pm} \cdots s_k^{\pm}$, want $s_1^{\pm} \cdots s_k^{\pm} \in [g]$ is uniek.

We moeten dus alleen aantonen dat dit inderdaad een homomorfisme geeft. Dit doen we als volgt:

$$\varphi^*(s) \varphi^*(s^{-1}) = \varphi(s) \varphi(s)^{-1} = e$$

Dus als $h = s_1^{\varepsilon_1} \cdots s_k^{\varepsilon_k}, g = t_1^{\varepsilon_1} \cdots t_r^{\varepsilon_r}$ als gereduceerde woorden en $hg = s_1^{\varepsilon_1} \cdots s_{k-r}^{\varepsilon_{k-r}} t_{r+1}^{\varepsilon_{r+1}} \cdots t_r^{\varepsilon_r}$ dan
 $s_{k-r}^{\varepsilon_{k-r}} = t_1^{-\varepsilon_1} \cdots s_k^{\varepsilon_k} \cup t_r^{-\varepsilon_r}$ en dus
 $\varphi^*(hg) \stackrel{\text{def}}{=} \varphi(s_1)^{\varepsilon_1} \cdots \varphi(s_{k-r})^{\varepsilon_{k-r}} \varphi(t_{r+1})^{\varepsilon_{r+1}} \cdots \varphi(t_r)^{\varepsilon_r}$
 $= \varphi(s_1)^{\varepsilon_1} \cdots \varphi(s_{k-r})^{\varepsilon_{k-r}} e^r \varphi(t_{r+1})^{\varepsilon_{r+1}} \cdots \varphi(t_r)^{\varepsilon_r}$

$$\begin{aligned}
 & \dots = \varphi(s_1)^{\epsilon} \dots \varphi(s_{k-r})^{\epsilon} \varphi(s_{k-r+1})^{\epsilon} \dots \varphi(s_k)^{\epsilon} \varphi(s_k)^{-\epsilon} \dots \varphi(s_{k-r+1})^{\epsilon} \varphi(t_{r+1})^{\epsilon} \dots \varphi(t_r)^{\epsilon} \\
 & = \underbrace{\varphi(s_1)^{\epsilon} \dots \varphi(s_{k-r})^{\epsilon} \varphi(s_{k-r+1})^{\epsilon} \dots \varphi(s_k)^{\epsilon}}_{\text{want } s_1^{\epsilon} \dots s_r^{\epsilon} \text{ is gereduceerd}} \varphi(t_1)^{\epsilon} \dots \varphi(t_r)^{\epsilon} \underbrace{\varphi(t_{r+1})^{\epsilon} \dots \varphi(t_\ell)^{\epsilon}}_{\text{want } t_1^{\epsilon} \dots t_\ell^{\epsilon} \text{ is gereduceerd}} \\
 & \stackrel{\text{def}}{=} \varphi^*(s_1^{\epsilon} \dots s_r^{\epsilon}) \cdot \varphi^*(t_1^{\epsilon} \dots t_\ell^{\epsilon})
 \end{aligned}$$

$\Rightarrow \varphi^*(g) \varphi^*(h) = \varphi^*(gh)$ en dit voor alle $h, g \in F$ gereduceerd, en dat kunnen we zwa voor allemaal want elke $g \in F$ correspondeert met een unieke $\hat{g} \in F$ gereduceerd en dus

$$\varphi^*(gh) \stackrel{\text{def}}{=} \varphi^*(\hat{g}\hat{h}) \stackrel{\text{def}}{=} \varphi^*(\hat{g})\varphi^*(\hat{h}) \stackrel{\text{def}}{=} \varphi^*(g)\varphi^*(h)$$

vanwege groeps eig. F dit is boven bewezen.

□

De omkering is interessant:

def De universele eigenschap van de vrije groep $F = F(S)$ is de hierboven beschreven / bewezen eigenschap.

def Een groep G heet vrij met basis $S \subseteq G$ als er voor elke groep G' en afb $\varphi: S \rightarrow G'$ een unieke uitbreiding $\varphi^*: G \rightarrow G'$ is die een homomorfisme is.

2.9 St. Elke groep G die vrij met basis $S \subseteq G$ is, is isomorf met de vrije groep over S (als alfabet)

Bew: neem $\varphi: S \rightarrow F(S)$ als $s \mapsto s$, embedding. Dan is er een unieke homomorfisme $\varphi^*: G \rightarrow F(S)$ die φ uitbreidt. Nu is aan te tonen dat φ^* een bijectie is

→ surjectiviteit: elke $f \in F$ kan op voortbrengers warden geschreven, dus volgt met $s_1^{\epsilon} \dots s_k^{\epsilon} \in G$. $f = s_1^{\epsilon} \dots s_k^{\epsilon} = \varphi^*(s_1^{\epsilon} \dots s_k^{\epsilon})$

injectiviteit : zij $h \in \ker(\varphi^*)$ van minimale gereduceerde lengte $h = s_1^{\epsilon_1} \dots s_k^{\epsilon_k}$ in G , schrijf h als minimaal woord van voortbrengers.

Dan $\varphi^*(h) = s_1^{\epsilon_1} \dots s_k^{\epsilon_k} = e$ en omdat $s_1^{\epsilon_1} \dots s_k^{\epsilon_k}$ minimaal product van voortbrengers is, is $s_1^{\epsilon_1} \dots s_k^{\epsilon_k} \in F$ gereduceerd.

Maar dan is $k=0$ want $s_1^{\epsilon_1} \dots s_k^{\epsilon_k}$ kan alleen maar het lege woord zijn als het gelijk is aan e in F
 $\Rightarrow h = e_G$ dus kern triviaal
 φ^* is dus een isomorfisme. $\square$

2.10 G is vrij van basis $S \subseteq G \iff$
 Gevolg

- 1) $\langle S \rangle = G$
- 2) geen woord van lengte > 0 over $S^\pm$ is gelijk aan $e \in G$

Bew. $\Rightarrow$ Dit is de eigenschap dat $F(S)$ geen triviale relatoren heeft, dus $G \cong F(S)$ ook niet

$\Leftarrow$ neem $i : F \rightarrow G$ door $f \in G$ af te beelden op $s_1^{\epsilon_1} \dots s_k^{\epsilon_k}$ waar

$f = s_1^{\epsilon_1} \dots s_k^{\epsilon_k}$ als gereduceerd woord in S^* in F is. Dan is i duidelijk surj.

want $\langle S \rangle = G$ en $\ker(i) = \{ s_1^{\epsilon_1} \dots s_k^{\epsilon_k} \in F \mid s_1^{\epsilon_1} \dots s_k^{\epsilon_k} = e \text{ in } G \}$
 $= \{ e \}$ want er zijn

geen woorden over $S^\pm$ die in G e zijn.

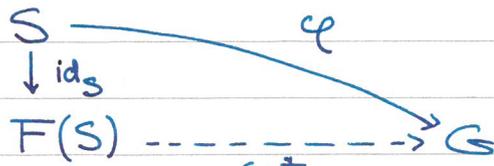
dus $i : F \rightarrow G$ is een isomorfisme en dus is G te identificeren met vrije groep

$F(S)$ en dan volgt met 2.7 dat

G vrij is met basis S . $\square$

Wat een equivalenties weer.

Diagram:

$$\exists! \varphi^* : \varphi = \varphi^* \circ \text{id}_S, \varphi^* \text{ hom. } F \rightarrow G$$

Gevolg
2.11

Zij G groep $G = \langle X \rangle$. Dan is G een
quotientgroep van $F(X)$, i.e. $G \cong F(X)/H$

Bew.

neem $\text{id}_X: X \rightarrow G$ embedding. Dan is er de
unieke uitbreiding $\varphi^*: F(X) \rightarrow G$ wegens
2.7. Met de eerste isomorfiestelling volgt
 $F(X)/\text{Ker}(\varphi^*) \cong \varphi^*(X)$
en $X \subseteq \varphi^*(X)$ dus $G = \langle X \rangle \subseteq \varphi^*(X)$
want $\varphi^*(X) \leq G$. Dus $F(X)/\text{Ker}(\varphi^*) \cong G$ $\square$

2.12

Zij G groep met voortbrengende verzam. S .
Als $\Gamma(G, S)$ een boom is dan is G
vrij met basis S .

Bew

- 1) S brengt G voort
- 2) te laten zien is dat voor φ^* de unieke
uitbr. van $\varphi: S \rightarrow G$ door $s \mapsto s$, geldt
dat deze injectief is.

Bewijs hiervan: laat $s_1^{e_1} \dots s_k^{e_k} \in \text{Ker} \varphi^*$
minimale lengte zijn. (k minimaal, $z.d. k > 0$)

Het is dan gereduceerd, want anders $s_i = s_i^{-1}$
voor een i en we kunnen dan ook $s_1^{e_1} \dots s_{i-1}^{e_{i-1}} s_{i+2}^{e_{i+2}} \dots s_k^{e_k}$
schrijven. Verder $s_1^{e_1} \dots s_k^{e_k} = e$ in G

Dus dit geeft een pad in $\Gamma(G, S)$ dat
begint en eindigt in e .

Dat kan in een boom alleen als het een
geodesic heen- en terug bewandelt.
dus het bevat een backtrack $s_i s_i$

maar het heen en terugbewandelen van een lijn correspondeert in $T(G, S)$ met het rechtsverm. met s , daarna met s^{-1} . $\Rightarrow$ er is een deelwoord ss^{-1} in $s_1^{E_1} \dots s_k^{E_k} \Rightarrow s_1^{E_1} \dots s_k^{E_k}$ is niet van minimumlengte

Want we kunnen dit deelwoord verwijderen:

$$\begin{aligned} \varphi^*(s_1^{E_1} \dots s_{i-1}^{E_{i-1}} s_{i+2}^{E_{i+2}} \dots s_k^{E_k}) &= \varphi^*(s_1^{E_1} \dots s_{i-1}^{E_{i-1}}) e \varphi^*(s_{i+2}^{E_{i+2}} \dots s_k^{E_k}) \\ &= \varphi^*(s_1^{E_1} \dots s_{i-1}^{E_{i-1}} s_i^E s_i^{-E} s_{i+2}^{E_{i+2}} \dots s_k^{E_k}) = e \end{aligned}$$

dus er is een korter woord in de kern. Als dit niet-triviaal is, hebben we een tegenspraak.

[Als $w = s$ was, dat kan sowieso niet want dan $\varphi^*(s) = e$ en dus $s = e$ want $\varphi^*(s) = \varphi(s) = s$ maar $w \neq e$ per aanname]

Als het kortere woord e was, dan was $w = ss^{-1} = e$ ook tegenspraak. Dus $\ker(\varphi^*) = \{e\} \Rightarrow G \cong F(S)$ $\square$

— dit bewijst de omkering van 2.4!

— we noemen $S \subseteq G$ zodat G vrij is met basis S , een basis. Dat lijkt een suggestie te zijn voor unieke kardinaliteit.. inderdaad het geval!

2.13 Als F vrij is, dan heeft elke basis voor F dezelfde kardinaliteit. Dit definiëren we de rang van F .

bew. Zij S basis voor F , dus voor S geldt de universele eigenschap.

Zij G de groep van Abelse functies $f: S \rightarrow \mathbb{Z}_2$ met eindige support, dus eindig veel $s \in S$ zodat $f(s) = 1$. [als S eindig is met $\#S = n$, dan kan men G identificeren met $\mathbb{Z}_2^n$]. Neem φ^* unieke uitbr. van φ op F . waarbij $\varphi: S \rightarrow G$, $\varphi(s) \mapsto f_s$, $f_s(s') = \begin{cases} 1 & \text{als } s = s' \\ 0 & \text{als } s \neq s' \end{cases}$.

Dan is $N = \ker \varphi^*$ de woorden over S waarin s en s^{-1} samen een even aantal keer voorkomen voor elke $s \in S$.

De claim is dat N de groep $\square_F = \langle \{w^2 \mid w \in F\} \rangle$ is gegenereerd door kwadraten van $w \in F$.

duidelijk is $w^2 \in N$ voor alle $F \ni w$ dus $\square_F \subseteq N$
 Omgekeerd, $w \in \ker(\varphi^*)$, dan stel dat voor w met $|w^2| < |w|$ en $w^2 \in \ker(\varphi^*)$ al bewezen is dat $w^2 \in \square_F$
 zij $s \in S^+$ de eerste letter van w

Omdat $w \in \ker \varphi^*$ volgt $w = sw^2s^{-1}v$ of $w = sw^2sv$
 - voor $w^2, v \in \ker(\varphi^*)$. $w = sw^2s^{-1}v$ geeft

$$w = sw^2s^{-1}v = s^2(s^{-1}w^2)^2w^{-1}v \Rightarrow$$

$$s^{-2}(s^{-1}w^2)^{-2}w = w^2v \in \square_F \text{ per IH}$$

want $w^2v \in \ker(\varphi^*)$ en $|w^2v| < |w|$

dus $w \in \square_F$.

- Als $w = susv$ dan $w = (su)^2u^{-1}v$, $u, v \in \ker(\varphi^*)$
 en dus met $u^{-1}v \in \square_F$ wegens IH geeft dit
 $w \in \square_F$

Omdat φ^* surjectief is, immers elke $f: S \rightarrow \mathbb{Z}_2$ met eindige support wordt gemaakt door het woord $w = s_1 \dots s_k$ waarbij $\{s_1, \dots, s_k\}$ de support van f is, volgt dat $G \cong F / N = F / \square_F$

Hierbij is $F / \square_F$ een groep onafhankelijk van S .
 Dus voor elke basis $S \subseteq F$ is de groep G van eindiggesupporte abelse freis $S \rightarrow \mathbb{Z}_2$ van dezelfde cardinaliteit (want er is een bijactie met $F / \square_F$)

$\Rightarrow$ voor oneindige S is $|S| = |G| = |F / \square_F|$
 eindige S " " $|G| = 2^{|S|}$ ihs is $|F / \square_F|$
 eindig en ~~da~~ ~~2~~ $2^{|S|}$

— gevolg: twee rijke groepen F, G zijn isomorf $\Leftrightarrow$ ze hebben bases van gelijke kardinaliteit

Bew $\Leftarrow$ neem bijjectie met inbedding $S_F \xrightarrow{\sim} S_G \hookrightarrow G$.
dan is de universele eigenschap: uitbreiding tot homom.
 $F \rightarrow G$. Dit is surjectief want $\langle S_G \rangle = G$ en
 $S_F \xrightarrow{\sim} S_G$ was surjectief. Ook injectief want als er
een niet-triviale $s_1 \cdots s_k \in S_F^*$ is met $\varphi^*(s_1 \cdots s_k) = e_G$
dan zou $s_1^2 \cdots s_k^2 = e$ in G (erwjt dit ook een
gereduceerd woord is wegens isomorfie $\Rightarrow G$ is niet vrij, tegenspr.
 $\Rightarrow$ volgt met 2.13: zij S_F een basis voor F en S_G voor G .

Zij $w = v^2, v \in F$. dan
met ψ isomorfie $F \rightarrow G$ volgt $\psi(v^2) = \psi(v)^2$ dus
we zien dat $\psi: \square_F \rightarrow \square_G$ kan en dit is nog steeds
injectief, en $\square_F$ evenzo surjectief (neem $w \in \square_G$, dan
is w voortgebr. door $w_i^{\pm 2}, w_i \in G$, en $\psi: F \rightarrow G$ is
surjectief dus er is een $v_i \in F$ met $\psi(v_i) = w_i$, dus
 $\psi(\prod_i v_i^{\pm 2}) = w$ wordt geraakt)

hieruit volgt $\square_F \cong \square_G$ dus met $F \cong G$ volgt
 $F/\square_F \cong G/\square_G$ en dit bepaalt dus
 $|F/\square_F| = |G/\square_G|$ dus bases S_F, S_G moeten
wel gelijke kardinaliteit hebben. $\square$

